

[Minister Lise Østergaard]

udviklingslandene, hvilket også er en forudsætning for, at den kan lykkes.

Der er enighed om, at vi fra de rige landes side både kan og bør understøtte en mere fattigdomsorienteret udviklingsstrategi, som direkte satser på de fattigste befolkningsgrupper. Det kan vi gøre for det første ved at øge vores bistand og for det andet ved at finde egnede måder til at yde den på. Formålet med denne politik er at skabe muligheder for, at de fattigste befolkningsgrupper bliver sat i stand til at skaffe sig en indkomst overhovedet. Derfor skal der i bistandsprogrammerne lægges vægt på at skabe indtjeningsmuligheder for de mange mennesker, der lever på et eksistensminimum, både i byerne og i landdistrikterne. Der skal produceres flere elementære fødevarer til dækning af disse menneskers forbrug, der skal sættes mere ind på en fundamental sundhedspleje og familieplanlægning, og der skal gives bedre uddannelsesmuligheder. Og navnlig skal alle disse initiativer samordnes og afpasses efter de fattigste befolkningsgruppers behov.

Der er en lang række eksempler på, at vi i den danske udviklingsbistand tager hensyn til denne strategi. Vi gør det gennem udvikling af elementær sundhedspleje for landbefolkningen i Tanzania, vi gør det ved at anlægge grusveje, der gør det muligt for bønder at få deres afgrøder markedsført året rundt, i Tanzania og i Kenya, vi gør det ved at hjælpe til elementær uddannelse af håndværkere, og vi gør det ved at støtte vandforsyning i landdistrikterne. Vi gør det i Indien gennem et græsrodsprojekt for småbørn i den allerfattigste delstat, Bihar, og vi gør det også i Indien gennem et omfattende sundheds- og familieplanlægningsprogram i ti landdistrikter med en samlet befolkning på 25 millioner mennesker. Det projekt, der nok i højest grad er i samklang med tankerne om de elementære behovs strategi, er netop nu ved at blive påbegyndt i tre store distrikter i Noakhali i Bangladesh.

Jeg er helt overbevist om, at den tilslutning i den danske befolkning, som vores samarbejde med udviklingslandene hviler på, udspringer af en vilje til at vise praktisk solidaritet med de underprivilegerede befolkninger i den tredje verden. Ingen rig nation, der opfatter sig selv som et kultursamfund, kan unddrage sig de internationalt anerkendte moralske forpligtelser til at bistå disse sam-

fund med at løse deres fattigdomsproblemer. Vi må ikke glemme, at de fleste af disse lande selv gør sig imponerende anstrengelser for at løse deres egne problemer. Den bistand og den viden, som vi og andre industrinationer giver dem andel i, er først og fremmest en hjælp til selvhjælp. Det er stadig væk de svageste skuldre, der bærer de tungeste byrder.

Som afslutning vil jeg sige, at efter oliekrisen er det ikke længere realistisk at antage, at udviklingslandene uden videre vil affinde sig med en permanent tilværelse som verdenssamfundets forarmede proletarer. Som en af den tredje verdens statsledere, Tanzanias præsident, Nyerere, har udtrykt det for et par år siden:

»Enten accepterer de rige nationer princippet om den internationale lighed og bevæger sig i den retning, eller også vil de være nødt til at kontrollere de fattige nationer med magt.«

Intet fornuftigt menneske kan ønske sig en fremtidig verden, hvor fred og sikkerhed kun kan opnås ved, at de rige nationer undertrykker de fattige nationer. Det er i vores egen velforståede interesse – og det er ikke mindst for at sikre vores børn og børnebørn mod en utryk tilværelse – at de store økonomiske uligheder mellem verdens rige lande og verdens fattige lande må formindskes væsentligt inden for de næste par generationer.

Jørgen Junior (FP):

Jeg vil gerne complimentere ministeren for hendes redegørelse, der lyser af en dybtfølt interesse for problematikken og er kendetegnet af det positive træk, dyb naivitet kan fremtræde som. Forståelse og dermed bedrag tror jeg ikke ministeren kan anklages for.

Ministeren tror nok stadig med en smuk barnetro på, at verden kan blive det fælles store, fredelige paradis, hvor de stærke skuldre bærer byrden for de svage. Ministeren overser blot nogle enkle politiske realiteter – sikkert realiteter, der er sekundære for ministeren i hendes polstrede og sikre embedsmandstilværelse. Det er bl. a. spørgsmålet om det enkelte menneskes frihed i forhold til staten og u-landshjælp og u-landsindflydelse – det er nemlig blevet begreber, der hænger sammen – og dermed også, hvilken ideologi der skal være den styrende i den tredje verdens lande.